

[Aksel Larsen.]

Endelig § 20. Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Løjre) siger, at man behøver ikke at vende sig mod det punktum i paragraffen, der giver mulighed for at gennemføre suverænitetsafgivelse ved folkeafstemning efter reglerne i § 42, for, siger han, en regering vil være meget betænkelig ved at gå til folkeafstemning, hvis der ikke er opnået fem sjettedeles majoritet i folketinget. Hvorfor i alverden har man indsat punktummet om folkeafstemningens vej, hvis man på forhånd er indstillet på, at det aldrig nogensinde skal bruges? Efterhånden er man villig til at tro temmelig meget, også om rigsdagen, men ikke, at man føjer en bestemmelse ind, fordi man har til hensigt aldrig nogensinde at bruge den.

Statsministeren siger, at han skal ikke gentage, hvad han sagde ved første behandling om paterniteten til § 20. Det er klogt, hr. statsminister! Ved første behandling sagde statsministeren nemlig, at det var professor Max Sørensen, der som tilforordnet sagkyndig ved kommissionen var kommet med forslaget. Jeg har nu påvist, at han ikke var tilforordnet sagkyndig, og at der ikke foreligger nogen beslutning fra kommissionen eller dens udvalg om spørgsmålet, så det er klogt, at ministeren ikke vil gentage den urigtige forklaring, han gav ved første behandling.

Hvorom alting er, § 20 er yderst betænkelig, og den bliver det ikke mindre, fordi de, der har haft ordet efter mig, ikke har villet gå ind på det, jeg fremførte, ikke har vovet at argumentere mod det, jeg fremførte, nemlig at vi meget snart i forbindelse med den af regeringen og de tre atlantiske partier ønskede bemanding af baser i Danmark med amerikanske styrker kan forvente en lovgivning bygget over § 20, vel at mærke altså hvis § 20 slipper ind i grundloven og grundloven kommer igennem folkeafstemningens 45 pct.s nåleøje. Man har ikke ønsket at beskæftige sig med dette, man føler i det hele taget trang til at tale så lidt som muligt om denne § 20, for at befolkningen ikke skal blive opmærksom på den.

Det ærede medlem hr. Bomholt siger, at man skal ikke være bange for 30 pct.s reglen ved folkeafstemning i slige tilfælde, for en folkeafstemning om suverænitetsafgivelse vil blive mødt med så stor interesse i folket, at vælgerne nok skal møde frem. Nej, det, der er sagen, er, at de partier, der

er særligt interesserede i at få § 20 ind i grundloven, ønsker, at folket skal være uvidende om paragraffen. Derfor taler de så lidt som muligt om paragraffen og dens konsekvenser under debatterne her i rigsdagen, og derfor skriver deres aviser så lidt som muligt om paragraffen og dens mulige konsekvenser. Folket ved ikke besked, og der er ingen tvivl om, at de samme partier og de samme blade vil optræde efter samme mønster, hvis paragraffen bliver gyldig, og at rigsdagens flertal vil udnytte det. Så vil de lade befolkningen forstå, at der er ingen ko på isen, at det, det drejer sig om, er en skovtur, en fastelavnsspøg, og at det bedste, man kan gøre, er ikke at ulejlige sig hen til valgstederne, men blive liggende på sofaen. Så vil man komme i den situation, at de, der er modstandere af suverænitetsopgivelsen, ikke råder over tilstrækkelig trykfrihed til at råbe majoriteten af vælgerne op, og så vil man kunne komme i den situation, at et beskedent rigsdagsflertal vedtager en lov, som derefter konfirmeres ved en folkeafstemning, hvorved et flertal af vælgerne bliver hjemme.

Jeg må endnu en gang sige: Kan dog folketingets medlemmer ikke få sig selv til at mobilisere så megen personlig samvittighed, at de tænker over, hvad de her er i færd med? I 1949 vedtog man over hals og hoved, inden befolkningen var blevet opmærksom på, hvad der var i gære, beslutningen om at tiltræde Atlantpagten og brød dermed afgørende med halvandet hundrede års hovedlinie og erfaringer for dansk udenrigspolitik. Nu vil man gennem § 20 bryde med i hvert fald hundrede års dansk forfatningsmæssig tradition. Det er dog en afgørelse så stor, at man har pligt til at standse op og tænke alvorligt over den, og man har pligt til at sørge for, at folket er klar over, hvilken afgørelse der her skal træffes, så at folket kan danne sig en mening om, hvorvidt det ønsker noget sådant.

Jeg har stillet forslag om, at § 20 kommer til særskilt folkeafstemning. Det har man naturligvis ikke ønsket at udtale sig om fra andre sider. Man gør sig det så uendelig let ved bare at sige: vi afviser alle kommunisternes forslag; men må jeg spørge de ærede medlemmer: Hvor kan de ærede medlemmer i tide og navnlig i utide stå op og rose sig af at være de demokratiske partier og så være bange for at lade folket gennem afstemning afgøre, om det vil have